

8. september 2023

EM2023/53

Inatsisartut Suleriaasianni § 36 malillugu apeqquteqaat oqallinnissamik imaattumik siunnersuuteqarpunga:

Ilinniagaqarnerit inuiaqatigiinni pisariaqartitanut naapertuuttunngorlugit qanoq pilersarusiussane-rusugut pingaarnersiuissanersugullu Inatsisartut isumaat pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinni-samik siunnersuut

(Inatsisartunut ilaasortaq Asii Chemnitz Narup, Inuit Ataqatigiit)

Sapinngisamik amerlanerpaat ilinniagaqarnissaat inuiaqatigiittut atorfissaqartittarput. Politikikkut anin-gaasaqarnikkullu nammineernerunerm inuiaqatigiinni qaffasissumik piginnaasalinnik – nammineq – kandi-datitsinnik qaffasissutsini tamani atorfinnut annertunerusumik inuttaliisinnaasariaqarpugut.

Ilinniartitaanermi annertuumik kinguaattooruteqartugut tamanit ilisimaneqarpoq. Ilinniartitagut amerlas-utsimikkut naammanngillat ilinniartitaanerlu appasippallaarluni sivisuumilu taamaannikuuvoq.

Ilinniarnert suulluunniit pingaaruteqarput naleqarlutillu. Ilinniagaqarnissamik neqeroorutigut inuiaqatigi-inni pisariaqartitanut sammitinneqassapput.

Atualingitsuni meeqqallu atuarfianni aamma isumaginninnermi peqqissutsimilu sulisut ilinniarsimasut amigaatigaagut. Tamanna Naalakkersuisut Aningaasaqarnikkut Ingerlatsineq pillugu Nassuiaataanni 2023-mi¹ allaqqavoq. Taamaammat Naalakkersuisut aamma kalerriutiginiqkuaat ilinniartitaanermut periusissiaq aamma Nappassinnaanermut Siuariartunermullu Pilersaaruasissaq aqqissuusseqqinnissamat ilinniaqarner-mik piginnaasatigullu qaffatsisusamik siunnersuutininik imaqartut saqqummiunneqassasut.

Inuttut atukkatigut nappassinnaanermik anguniagaq ilaatigut inuusuttut ilinniagaqarnissaannik qulakkeerin-nikkut anguneqassaaq.

Ilinniartitaanitta pilersarusiornissaa pingaarnersiuinerlu pillugit apeqquteqaat tunngavigalugu kissaateqar-ninnut ilinniarnert inuusuttunut neqeroorutigut inuiaqatigiinni pisariaqartitanut naapertuunissaat qulakki-issagutsigu ilinniakkat *suut* salliutissanerigut – tamassumalu kinguneranik ilinniakkat suut salliutippallaas-sannginerigut Inatsisartuni partiit kissaatiminnik isummaminillu saqqunniinissaannik pisariatitsinitsinnik pissuteqarpoq. Aamma ilinniartitaanermi kinguaattoornitsinnut pissutaasut maannakkut iliuseqarfigis-sagutsigit qanoq iliorsinnaanersugut oqallinnissamik pisariaqartitsivugut.

Oqallisigisaq ajornakusoortuuvoq akunnattoorfippassualik: Ilinniartitaanermik pilersarusiorneq assigiinn-gitsorpaassuarnik imaqarpoq piffissamilu sivisuumi suliasaalluni. Inuiaqatigiinni pisariaqartitagut paasinar-sigaangata ilinniaqarnissamik neqeroorutit ukiumit ukiumut amerlisiinnarneqarsinnaanngillat ikilisiinnaar-neqarsinnaanatuunniit. Ilinniarneq sivikinnerpamik ukiuni marlunni-pingasuni-sisamani naammasinia-rneqartarpoq, suliffeqarfiillu kandidatit suut pissarsiarisinnaanertik qanorlu amerlatigisut ilisimasallugu aamma pisariaqartippaat. Aamma piffissami ungasissumi inuiaqatigiit sunik pisariaqartitsissanersut siumut eqqoriaruminaappoq. Aamma politikertut ilinniarnert ilaat allanit pisariaqartinnerugigut nipituumik oqas-salluni nuannngingilaq.

Tamassumali oqallisiginissaa pisariaqarpoq. Inuusuttut siunissami ikinnerulissapput ullumikkullu atorfinnik tamanik inuttaliinissatsinnut inuusuttut ikippallaareerput. Immikkoortuni amerlasuuni sulisut piginnaasallit

amigaataapput. Ilinniagaq sunaluunniit naleqarpoq, ilinniakkalli ilaat allanut sanilliullugit inuiaqatigiit maanakkut pisariaqartitaanni atorneqarsinnaanerupput. Taamaammat ilinniarnernut pisariaqarnerpaanut aningaasanik amerlanerusunik atorfissaqartitsisugut ammasumik oqallisigissallugu piffissanngorpoq.

Tamakku tunngavigalugit apeqqutit uku sammillugit oqallinnissaq kissaatigaara:

- Ilinniakkat suut siunissami salliutinneqarnissaat aamma/imaluunniit inuiaqatigiinni pisariaqartitanut naapertuutsinniarlugit pilersinneqarnissaat Naalakkersuisut kissaatigaat?
- Ilinniakkat suut ilinniakkallu assigiinngitsut suut ukiuni aggersuni tallimani-qulini sallitissallugit pisariaqarnerpaajusut Inatsisartut isumaqarpat?
- Ilinniakkat suut ilinniakkallu assigiinngitsut suut ukiuni aggersuni tallimani-qulini sallitissallugit *pingaannginnerusut* Inatsisartut isumaqarpat?
- Ilinniartuuneq pillugu ilitsersuinermi ullumikkut suut suliassaanersut suliqarfissaanersullu Inatsisartut isumaqarpat – inuusuttut inuiaqatigiinni pisariaqartitanik ilinniagaqarnissaannik ilitsersorneqarluartarpat imaluunniit ilitsersueriaatsip allanngortinnissaanik pisariaqartitsivugut?
- Nammineq innuttaasutta amerlanerit sukkanerusumik sunniuteqarnerusumillu ilinniagaqartilernissaannut, ilinniaqqinnissananut nutaamilluunniit ilinniagaqarnissaannut Inatsisartut sunik siunnersuutissaqarpat?

Neriuppunga Inatsisartut oqallilluassasut. Sammisag pingaaruteqartoq taanna pillugu pitsaasumik piviusorsioortumillu oqallinnissaq qilanaaraara.

¹ Kisitsisit itsiliinerlu pillugit aningaasaqarnikkut ingerlatsinermik nassuaat 2023 innersuutigaara: https://ina.gl/media/2556702/pkt10_fm2023_pob_23_da.pdf